

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 141/2023-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíťa a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., M. R. Štefánika 2618, Čadca, IČO 47 258 055, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ján Ščury, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 219/2016-237 z 22. januára 2019 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 76/2020 z 30. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie vo výške 6 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sa viedol spor, v ktorom sa sťažovateľ ako žalobca domáhal proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nesprávneho úradného postupu sa mal dopustiť (i) Okresný súd Košice II tým, že nedodrжал zákonnú 60-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu sťažovateľa na

podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a tiež (ii) Ústav na výkon väzby Prešov a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca tým, že nevrátili sťažovateľovi vodičský preukaz pri prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 17 C/21/2013-166 z 12. februára 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal proti žalovanej zaplata sumy 66 000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy.

4. Krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co/219/2016-237 z 22. januára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu.

5. Najvyšší súd rozsudkom č. k. 5 Cdo/76/2020 z 30. septembra 2022 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ sa s napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov nestotožňuje, ich závery vníma ako neudržateľné a ústavne nesúladne.

7. V dovolaní sťažovateľ namietal porušenie poučovacej povinnosti a práva dať sa v konaní zastupovať. Sťažovateľ uviedol, že rozhodnutím Centra právnej pomoci (ďalej len „CPP“) z 31. januára 2014 mu bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 17C 21/2013 a na zastupovanie v tomto konaní mu bol určený advokát JUDr. Stanislav Jakubčík. Rozhodnutím CPP z 23. júla 2017 bolo predmetné rozhodnutie zmenené tak, že na poskytovanie právnej pomoci v danej právnej veci mu bola určená Advokátska kancelária ATHENA legal s. r. o.

8. Okresnému súdu bolo 2. novembra 2017 doručené oznámenie o ukončení zastupovania určenou advokátskou kanceláriou, ktoré bolo postúpené krajskému súdu 6. novembra 2017. Následne CPP rozhodnutím z 31. januára 2018 ustanovilo sťažovateľovi na poskytovanie právnej pomoci Advokátsku kanceláriu ŠČURY, s. r. o.

9. Sťažovateľ zastáva názor, že nebol odvolacím súdom poučený o svojom práve podľa § 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), odvolací súd pokračoval v konaní so sťažovateľom bez toho, aby bol tento právne zastúpený, nepoučil ho o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 160 ods. 1 CSP, hoci odo dňa doručenia oznámenia o ukončení zastupovania už nebol od tejto povinnosti oslobodený v zmysle § 160 ods. 3 písm. b) CSP. Týmto postupom odvolacieho súdu bol sťažovateľ zbavený možnosti uplatniť si jemu patriace procesné práva, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Skutočnosť, že sťažovateľ vedel o možnosti dať sa zastúpiť advokátom, ako aj skutočnosť, že sťažovateľovi bol rozhodnutím CPP určený nový advokát na zastupovanie v dotknutej veci, nezbavila odvolací súd povinnosti poučiť sťažovateľa podľa § 160 ods. 2 CSP ihneď po tom, ako bolo odvolaciemu súdu predchádzajúcim advokátom oznámené ukončenie zastupovania sťažovateľa; odvolaciemu súdu bolo pritom zo spisu zrejmé, že sťažovateľ má záujem byť v konaní právne zastúpený. Sťažovateľ nebol v odvolacom konaní po vypovedaní plnomocenstva predchádzajúcim advokátom právne zastúpený, ako to vyplýva aj zo záhlavia rozsudku odvolacieho súdu.

10. Sťažovateľ tiež namietal porušenie povinnosti podľa § 387 ods. 3 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Rozhodnutie Okresného súdu Košice II, ktorým bol žalobca podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, síce nepovažuje sťažovateľ za nezákonné rozhodnutie, ale pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na jeho podmiennečné prepustenie došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Jeho žalobu bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení o zodpovednosti štátu za rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody, kde nie je nevyhnutne nutné, aby rozhodnutie samotné bolo rozhodnutím nezákonným, ale je dostatočné, aby došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Bez pozitívneho rozhodnutia o podmiennečnom prepustení by šlo „len“ o náhradu škody za nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v konaní o návrhu na podmiennečné prepustenie. Subjektívna premlčacia lehota by v prípade negatívneho rozhodnutia o podmiennečnom prepustení skutočne začala plynúť 61. dňom po podaní návrhu na podmiennečné prepustenie.

11. Subjektívna premlčacia lehota však v prípade právoplatného pozitívneho rozhodnutia o podmiennečnom prepustení začína plynúť až vydaním a správoplatnením tohto rozhodnutia. Odvolací súd správne konštatoval, a to odchylné od nesprávneho právneho záveru okresného súdu, že nevydaním rozhodnutia v uvedenej zákonom stanovenej lehote došlo k nesprávnemu úradnému postupu Okresného súdu Košice II, následne však dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že predmetné rozhodnutie súdu, ktorým bol žalobca podmiennečne prepustený na slobodu, nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, ktorého nezákonnosťou by mu bola spôsobená nemajetková ujma, keď predmetné rozhodnutie ani nebolo zrušené ako nezákonné (bod 17 odôvodnenia).

12. Krajský súd dospel aj k nesprávnemu a nepresvedčivému záveru, že „navyše v prípade, ak by súd konal v zákonnej lehote, musel by jeho návrh zamietnuť vzhľadom na nesplnenie podmienky odpykania si stanovenej dĺžky trestu“. Tento záver nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení a ani v žiadnej skutkovej okolnosti. Žalobca splnil materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, a to vykonanie dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, 2. apríla 2010, a teda súd mohol kedykoľvek od 2. apríla 2010 do 3. mája 2010 rozhodnúť o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody tak, aby bola splnená zákonná podmienka na rozhodnutie súdu do 60 dní od podania návrhu a zároveň aby boli splnené formálna i materiálna podmienka na podmiennečné prepustenie zo strany sťažovateľa.

13. Rovnako nepresvedčivé a povrchné je podľa sťažovateľa aj odôvodnenie odvolacieho súdu k domnelému nepreukázaniu nemajetkovej ujmy. Sťažovateľ zastáva názor, že v konaní podrobne popísal okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, intenzitu zásahu, jeho trvanie, ako aj jeho dopad a dôsledky. Navyše v danom prípade ide nielen o nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v konaní, ale predovšetkým o nezákonné pozbavenie osobnej slobody, a preto je nárok na odškodnenie daný *ex lege*.

14. Najvyšší súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa; v odôvodnení svojho rozsudku sa obmedzil len na všeobecné floskuly. Najvyšší súd sa vôbec nezaoberal zjavnou skutočnosťou, že aj v dôsledku právoplatného a zákonného rozhodnutia o podmiennečnom prepustení sťažovateľa, avšak vydaného v dôsledku nesprávneho úradného postupu po uplynutí 60-dňovej zákonnej lehoty, mohlo dôjsť a aj došlo k nezákonnému pozbaveniu sťažovateľa jeho osobnej slobody.

15. K nesprávnemu úradnému postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca k sťažovateľom namietanej skutočnosti, že mu pri prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nebol

vrátený vodičský preukaz, sa krajský súd podľa názoru sťažovateľa žiadnym spôsobom nevysporiadal s podstatným tvrdením uvedeným v odvolaní, že premlčacia lehota, a to subjektívna i objektívna, začala plynúť momentom prepustenia 18. mája 2010. Rovnako nepresvedčivé a povrchné je aj odôvodnenie odvolacieho súdu k domnelému nepreukázaniu nemajetkovej ujmy. Porušenie povinnosti niektorým z ústavov na výkon trestu nemožno žiadnym spôsobom vyvinieť sťažovateľovi uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, resp. povinnosťou sťažovateľa odovzdať orgánu Policajného zboru neplatný vodičský preukaz.

16. Sťažovateľ zastáva názor, že uvedené porušenie práva na spravodlivý proces najvyšším súdom, ako aj odvolacím súdom a okresným súdom je takej intenzity, že postup všeobecných súdov nie je možné označiť ako ústavne konformný. K porušeniu práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie došlo podľa sťažovateľa aj neprimeranou dĺžkou konania v celkovej dĺžke 64 mesiacov od 25. novembra 2013 do 28. marca 2019.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 a 5 dohovoru) rozsudkom krajského súdu a rozsudkom najvyššieho súdu v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Košice II pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody spočívajúcim v nedodržaní 60-dňovej zákonnej lehoty a postupom Ústavu na výkon väzby Prešov a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca spočívajúcim v nevrátení vodičského preukazu pri prepustení sťažovateľa na slobodu.

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu:

18. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Dovolacia námietka, ktorá sa argumentačne významne prekrýva s ústavnou sťažnosťou, už teda bola predmetom preskúmania najvyšším súdom z hľadiska posudzovaného dovolacieho dôvodu zmätočnosti.

19. Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľovi domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany. Sťažovateľ napokon ani netvrdí, že niektorú z jeho námietok nemohol uplatniť v dovolacom konaní.

20. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu rozsudkom najvyššieho súdu:

21. Sťažovateľ vyjadruje nesúhlas so záverom najvyššieho súdu, ktorý dovolanie uplatnené z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP vyhodnotil ako nedôvodné, a preto ho zamietol.

22. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

23. V nadväznosti na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

24. Podstata označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

25. Do obsahu práva na súdnu ochranu nepochybne patrí aj ochrana, ktorá sa strane sporu poskytuje v dovolacom konaní. S ohľadom na argumentáciu sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti sa úloha ústavného súdu v tejto veci obmedzila na posúdenie, či najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil svoj záver o nedôvodnosti dovolania, ktoré podrobil meritórnemu prieskumu.

26. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

27. K námietke sťažovateľa o porušení poučovacej povinnosti v zmysle § 160 ods. 2 CSP (povinnosť poučiť o práve zvoliť si advokáta a obrátiť sa na CPP) zo strany odvolacieho súdu najvyšší súd po všeobecnej charakteristike manudukčnej povinnosti v procesnom práve (body 11 až

13 odôvodnenia) poukázal na konkrétne okolnosti danej právnej veci týkajúce sa právneho zastúpenia sťažovateľa (body 14.1 až 15 odôvodnenia), zdôrazňujúc, že k ukončeniu/zmene právneho zastúpenia sťažovateľa došlo prvýkrát až v odvolacom konaní (po podaní odvolania spísaného advokátom), v ktorom neboli procesnými stranami uskutočnené už žiadne ďalšie podania a vo veci bol vyhlásený rozsudok, pričom v tom čase bol sťažovateľovi určený v poradí tretí právny zástupca, ktorý odvolací súd o začatí právneho zastupovania neinformoval. Súčasne najvyšší súd doplnil, že nejde o konanie, v ktorom sa vyžaduje obligatórne právne zastúpenie. Na základe uvedených okolností najvyšší súd posúdil nesplnenie poučovacej povinnosti podľa § 160 ods. 2 CSP odvolacím súdom za prílišný formalizmus, ktorý nevedol k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vzhľadom na aktivitu samotného sťažovateľa, ktorý CPP o ustanovenie advokáta požiadal (teda o tejto možnosti preukázateľne vedel) a CPP jeho žiadosti aj vyhovel.

28. Pokiaľ sťažovateľ v dovolaní namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, najvyšší súd, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý sa vysporiadal so skutkovými zisteniami v danej veci, uviedol aplikované ustanovenia právnych predpisov a svoje právne závery, na základe ktorých dospel ku konštatovaniu neodôvodnenosti žaloby sťažovateľa, riadne odôvodnil, posúdil rozsudok krajského súdu ako ústavne udržateľné, dostatočne zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené rozhodnutie. Dovolací súd v konkrétnostiach poukázal na body 16 až 20 rozsudku krajského súdu, v ktorých sa krajský súd vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa premlčania uplatneného nároku (keď dospel k záveru o dôvodnosti námietky premlčania), lehoty na vydanie rozhodnutia o podmienечnom prepustení na slobodu (o jej nedodržaní za súčasnej absencie príčinnej súvislosti medzi vznikom nemajetkovej ujmy a nesprávnym úradným postupom v dôsledku jej nedodržania) a postupom pri vydaní vodičského preukazu (ktorý nepovažoval za úradný postup, ale za nesplnenie povinností zo zmluvy o úschove, z hľadiska ujmy sťažovateľa navyše v situácii, keď vodičský preukaz bol odovzdaný príslušnej policajnej zložke na účel právoplatne uloženého výkonu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá). Na základe uvedeného odvolací súd uzavrel, že žaloba sťažovateľa o náhradu nemajetkovej ujmy je nedôvodná, a preto potvrdil negatívne rozhodnutie okresného súdu. Tieto závery krajského súdu je možné považovať za ústavne akceptovateľné.

29. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že v konaní o individuálnej ústavnej sťažnosti nie je úlohou ústavného súdu posudzovať silu argumentov, ale spôsob, akým ich súdy posúdili. Tento spôsob musí napĺňať účel ochrany základného práva na súdnu ochranu, čo znamená že musí byť preskúmateľný, a nie svojvoľný [arbitráry (pozri I. ÚS 541/2022)]. Tieto kritériá boli v právnej veci sťažovateľa naplnené aj pri zohľadnení okolnosti, že dovolacie námietky boli najvyšším súdom preskúmané ako uplatnené sťažovateľom z dôvodu „zmätočnosti“ odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu [§ 420 pís. f) CSP], nie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci týmto súdom (§ 421 ods. 1 CSP).

30. Pokiaľ sťažovateľ namietal neprimeranosť dĺžky rozhodovania o svojej žalobe, ktoré vyústilo do porušenia jeho práva na súdnu ochranu, ústavný súd viazaný návrhom ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) poznamenáva, že podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07), čo nie je prípad sťažovateľa, o ktorého žalobou uplatnenom nároku bolo

právoplatne rozhodnuté rozsudkom krajského súdu z 22. januára 2019, čím bola právna istota vo veci sťažovateľa nastolená, a to bez ohľadu na neskôr vedené dovolacie konanie.

31. S ohľadom na uvedené ústavný súd napriek stručnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa z hľadiska posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv, a preto jeho ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na osobnú slobodu rozsudkom najvyššieho súdu:

32. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 5 ods. 4 a 5 dohovoru ústavný súd konštatuje nedostatok príčinnej súvislosti medzi označenými právami a napadnutým rozhodnutím, keďže zákonnosť pozbavenia osobnej slobody sťažovateľa nebola v dotknutom konaní, ktorého predmetom je náhrada nemajetkovej ujmy v súvislosti s jeho prepustením z výkonu trestu odňatia slobody, sporná, čo potvrdil sám sťažovateľ.

33. V zmysle čl. 5 dohovoru, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť (ods. 1) a každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie (ods. 5). Podmienkou práva na odškodnenie je porušenie práva niektorého ustanovenia čl. 5 ods. 1 až 4 dohovoru alebo to, že pozbavenie osobnej slobody bolo v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom tohto nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením čl. 5 dohovoru. Ústavný súd dodáva, že rozhodnutie o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ktorému predchádzajúci úradný postup bol tiež predmetom žaloby sťažovateľa, nie je rozhodnutím o pozbavení osobnej slobody (zatknutím, zadržaním ani výkonom trestu), ale je len fakultatívnou možnosťou prepustenia na slobodu s určením skúšobnej doby na osvedčenie sa odsúdeného, ktorá nezakladá nárok žiadateľa na jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Ten mu bol uložený odlišným rozhodnutím (právoplatným rozsudkom, ktorým mu bola takto odňatá osobná sloboda). Spájanie dĺžky konania o podmieňanom prepustení s nezákonným pozbavením osobnej slobody nezodpovedá príčinnej súvislosti medzi postupom súdu a sťažovateľom tvrdným následkom.

34. Na základe uvedeného ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu